



Çağdaş Yetişkin Eğitimi Liderlerinden Eduard Christian Lindeman (1885-1953) Yaşamı, Eğitim Görüşü ve Hizmetleri

Mehmet BİLİR*

ÖZ: Bu makale yetişkin eğitimi alanındaki öncülerden Eduard Christian Lindeman'ın yaşamı, alana ilişkin hizmetleri ve onun eğitim görüşlerini betimlemeye çalışmıştır. Amerika Birleşik Devletleri'nde yetişkin eğitiminin en önemli filozofu olduğu düşünülen Lindeman'ın yetişkin eğitimcisi olmasında onun, olgun bir öğrenci olarak eğitime geri döndüğü 21 yaşına kadar çalıştığı işlerin etkisi görülmektedir. Lindeman'a göre eğitim hayattır ve bütün hayat öğrenmedir. Halk eğitiminde otoriter, baskıcı öğretimin yaratıcı düşünceye engel olan sınavların, katı pedagojik formüllerin yeri yoktur. Halk eğitiminin, öğrencilere tecrübeyi anlamlı kılan bir süreç olduğunu belirten Lindeman'ın düşünceleri yetişkin eğitimi uygulamalarını ve yetişkin eğitimcilerini derinden etkilemiştir. 1983 yılında kurulan "Lindeman Merkezi" aracılığıyla düşünceleri bu gün de etkilemeye devam etmektedir.

Anahtar kelimeler: Eduard C.Lindeman, Lindeman Merkezi.

Eduard Cristian Lindeman: One of the Leaders on Modern Adult Education (1885-1953) "Lindeman's life, Contributions and Views"

ABSTRACT: This article tries to describe the life, services in the field of adult education and views on education of Eduard Christian Lindeman who is one of the pioneers in the field of adult education. Considered to be most important philosopher of adult education in the USA, Lindeman's being an adult educator seems to have been affected

*Yard.Doç.Dr, Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Öğretim Üyesi

by the laboring jobs he took until the age of 21 when he resumed formal schooling as a mature student. According to Lindeman education is life and the whole of life is learning. In adult education, there is no room for authoritative oppressive teaching for examinations that preclude creative thinking and for rigid pedagogical formulas. Maintaining that adult education is a process reudering experience meaningful for students. Lindeman's ideas have deeply influenced adult education applications and adult educators. His ideas continue to influence thoughts today through the Lindeman Center which was established in 1983.

Key words: Eduard C.Lindeman, Lindeman Center.

Eduard C. Lindeman (1885-1953)

Yaşamı

Eduard Christian Lindeman; 9 Mayıs 1885'te Danimarkalı göçmen bir ailenin on çocuğundan biri olarak St. Clair Michigan'da doğdu. Küçük yaşta öksüz kaldı. Dokuz yaşından itibaren tarım, inşaat, gemi yapıcılığı gibi bir çok zorlu ve yorucu işlerde çalıştı.

Kendisi,Halk Eğitiminin Anlamı (The Meaning of Adult Education) adlı kitabının önsözünde resmi eğitime çeşitli mesleklerde ve endüstride çalışarak geçirdiği on iki yılın sonunda yirmi bir yaşında başladığını belirtmektedir(Lindeman,1969,6).

Lindeman, yeniden eğitime devam etmek istediğiyle 22 yaşında Michigan Tarım Koleji'ne (Sonradan Michigan State Üniversitesi olmuştur) başvurdu. Bu sırada okur-yazardı. Ancak okuma-yazma becerileri ortalamanın altında idi. Lindeman'nın, koleje alınması konusunda yetkililer görüş birliği içinde oldular ve eğitim durumunu dikkate alarak onu özel bir programa kabul ettiler.

Sempatik bir kolej sekreteri vardı. Ve kendisine çok yardımcı oldu Kolej'in tarlalarında yaptığı birçok işlerle geniş alanlarda öğrenimini azimle devam ettirdi. Lisans öğrencisi iken kolej gazetesi için şiirler ve yazılar yazdı. Derginin editörlüğünü yaptı. Dört perdelik bir oyun yazdı. Kolejdeyken Bahçivancılık bölüm başkanının kızı Hazel Taft ile tanıştı ve evlendi. İkinci Dünya Savaşının neden olduğu kesinti dışında, emekli oluncaya kadar üniversite yaşamı içinde kaldı ve bütün yaşamı boyunca akademik çalışmalarını sürdürdü. 1950 yılında emekli olan Lindeman, 1953 yılında öldü (Brookfield, 1987b; [htt:// ulu.nl.edu/ace/Lindeman/09.10.2002](http://ulu.nl.edu/ace/Lindeman/09.10.2002))

Hizmetleri

Lindeman, mezuniyetinden sonra dokuz yıl (1911-1920) çeşitli işlerde çalıştı. Bir süre için The Gleaner adındaki Michigan Tarım Dergisi de editörlük yaptı. Onun ilk yazdıklarından bazıları bu dergide yayınlandı. Ayrıca Doğu Lansing'de Plymouth Cemaat Kilisesinin Başkanına yardımcılık yaptı. Michigan Tarım Kolejinde 4-H Kulübü yayın Müdürlüğünü kurdu ve Chicago'daki YMCA George Williams Collage'de öğretim görevlisi oldu.

1920'de Kuzey Carolin Kadınlar Kolejine üniversite hocası olarak kabul edildi.

1924'de Toplum Felsefesi Profesörü oldu. Colombia Üniversitesi'nin yeni kurulan New York Sosyal Çalışma Okulu'nda (New York School of Social Work) profesör olarak hizmet verdi. New York Sosyal Çalışma Okulunda göreve başladıktan kısa bir süre sonra 1926'da yetişkin eğitimi üzerine yaptığı kapsamlı çalışmasını, "Yetişkin Eğitiminin Anlamı" adlı yapıtını yayınladı. Alanına kaynaklık eden bu temel kaynağın yayınlandığı bu tarihten emekli olduğu 1950 yılına kadar geçen 24 yıl içerisinde Lindeman, yaklaşık 204 makale, 107 kitap incelemesi, 5 kitap 16 monografi, 17 diğer kitapta bölüm yayınladı. En az 44 konferans verdi. Bazılarını yayınlamak üzere yazıp bıraktı.

Lindeman, 1926'dan 1937'ye kadar Amerika İşçi Eğitimi Bürosu Müdürlüğü ve Ulusal Çocuk Emeği Komisyonu üyeliği yaptı. New York Yeni Sosyal Araştırmalar Okulunda misafir öğretim üyesi iken, "Workers Education"un editörüydü. Sonra Temple Üniversitesi (1934-1935), California Üniversitesi (1936-1938), Stanford Üniversitesi (1941), Colombia Üniversitesi (1941-1942), Wisconsin Üniversitesi (1943) ve Hindistan'ın Delhi Üniversitesi'nde (1949-1950) misafir öğretim üyesi olarak çalıştı.

Yaşamının son yılında, 1953'te başarılarından dolayı onuruna bir yemek verilmiştir. Amerika Sivil Özgürlükler Birliğinin düzenlediği bu yemekte kendisinden övgü ile söz edilmiştir. Yemekte onur konuşmasını yapan kişi, onu tanımayan Marstan gelen dikkatsiz bir ziyaretçinin; Lindeman'ın yetmiş yıllık çalışmalar kataloğuna baktığında onun tek bir kişi değil, bir sendikal örgüt olduğuna inanabileceğini açıkladı.

Aynı ortamda, Amerika Birleşik Devletleri Yetişkin Eğitimi Derneği (Adult Education Association of the United States) adına Malcolm Knowles tarafından yazılmış bir mektup, Lindeman'ı "Siz, yeni Yetişkin Eğitimi Derneğinin genç örgütçüleri tarafından ısrarla ve güvenle esin kaynağı, moral destek ve bilge kişiliğinizle akıl hocası olarak görülen, bu alanda en yaşlı, deneyimli duayeni oldunuz." ifadesi ile onurlandırılıyordu (Steward,1987; Leonard,1990; Brookfield,1987; file://A:/lindeman5.htm 2002.) Lindeman ,onuruna düzenlenen bu yemekten kısa bir süre sonra

1953' te ölmüştür. Ölümünden 30 yıl sonra adına Amerika'da Lindeman Araştırma Merkezi (The Lindeman Center) kurulmuştur.

Eduard Lindeman'ın Eğitim Görüşleri

Amerika Birleşik Devletleri'nde yetişkin eğitiminin en önemli filozofu olduğu düşünülen Lindeman'ın yetişkin eğitimcisi olmasında onun, olgun bir öğrenci olarak eğitime geri döndüğü 21 yaşına kadar çalıştığı işlerin etkisi görülmektedir. O, hayatını kazanmak için çalıştığı işlerin (kendisinden yapması istenilen işlerin) hiç birindeki bilgi ile kendisinin sahip olduğu tecrübeler arasında en ufak bir ilişki yoktu. O, bu karışıklık ve şaşkınlık içinde, eğitimin bir gün okul dershanelerinden, dünya işlerini yapan insanların hayatına getirilebileceğini ilk kez düşündüğünü belirtmektedir(Lindeman,1969,s.6). 1920'de Danimarka'ya yaptığı ziyaret ve bu ziyaret sırasında Halk Kolejleri'nde, hayatı daha ilginç yapmak amacıyla çalışan çiftçileri gördükten sonra, yetişkin eğitimi konusundaki düşünceleri daha da somutlaşıp, billurlaşmıştır.

Lindeman'a göre eğitim hayattır ve bütün hayat öğrenmedir. Onun için öğrenmenin sonu yoktur. Bu maceranın adı halk eğitimidir. Ona göre halk eğitimi;

Otoriter olmayan, işbirliğine dayalı, temel hedefi yaşantının anlamını keşfetmek olan informal öğrenme; bizim eylemimizi biçimlendiren önyarguların köklerini kazanmaya yönelik düşünsel bir arayış, eğitimi yetişkinler için yaşamla bir araya getiren ve böylece yaşantının bir düzeyi olarak yaşam düzeyini artıran bir öğrenme tekniğidir (Lindeman.1969:65; Gessner.1956:160).

Hiç kimsenin bir üniversite mezunu kadar halk eğitimine gereksinimi yoktur diyen Lindeman; bu görüşünün gerekçesini üniversite mezununun, eğitimin işlevi konusunda şüpheli varsayımların çoğunun ileri sürücüsü olmasına dayandırır.

Uzmanlaşmanın yaygınlaştığı dünyamızda herkes işini iyi öğrenmek zorundadır. Eğer eğitim buna yardım edebilir ve daha ileri bir amaç olarak işçinin kendi işinin anlamını görmesine yardımcı olursa, bu eğitim amacına ulaşmış olacaktır. Halk eğitiminin amacı bütün hayata anlam kazandırmaktır.

Lindeman'ın halk eğitimine ilişkin görüşleri, 1926 yılında yayınladığı Yetişkin Eğitiminin Anlamı adlı eserinde yer almaktadır. Yazarın bu kitabı, bugün hala alanında "okunması gerekli" olduğu düşünülen kitapların başında gelmektedir. Kitapta yer alan görüşlerinden bazıları aşağıda verilmiştir.

"Hayata hazırlık olarak düşünülen eğitim, öğrenme sürecini bir kısır çemberin içinde hapseder. Yetişkinin fikirlerine göre eğitilen ve gerçek hayat başlayınca öğrenme sona erecek diye öğretilen genç, sistemi tayin eden yaşlılardan daha fazla zekayı kullanacak değildir. Genç, bu hayati

açıkça görünce kısa süreli isyankar davranışlar gösterir. Ama ne var ki, yetişkinler uygarlığının baskısı çok büyüktür. Sonunda genç insanlar mevcut düzene uyar, yaşlıların geleneğine boyun eğer, erken çağda onların düşünüş tarzlarını benimserler. Kısır çember içindeki eğitim zevkli bir teşebbüs değil, hoşla giden bir sonuca götürdüğü için tahammül edilmesi gereken bir şey olur. Fakat vasıtalar üzücü ve tahrip edici iseler amaçta gerçek haz olamaz. Onun için standart eğitim yolunu “tamamlamış” olanlar, genellikle yüzlerini derhal aksi yöne çevirirler.”(Lindeman, 1969, s.9).

“Halk eğitimi, öğrencilere tecrübeyi anlamlı kılan bir süreçtir. Önemin bilinmesi, değerlendirmeye yol açar. Meydana gelen olayı ve olayın kişiliğimiz için taşıdığı önemi kavradığımız zaman anlamlar tecrübeye eşlik eder. Bir arkadaşınız heyecanla yanınıza gelerek bağıır: “Benim bir tecrübem var!. Siz derhal dikkat kesilir ve kişiliğine bu yeni canlılığını veren şey ile bunu nasıl yorumlayacağını öğrenmek istersiniz. Onu bir yerden tanıyorsanız hemen tahminler yaparsınız: başkalarının imkanlar gördüğü yerde, o çoğunlukla güçlükler görür ve onun için yaptığı yorumun kötümserlik yönünde olacağına şüpheniz kalmaz; ya da başkalarının güçlükler gördüğü yerde, o imkanlar görür ve bunun için bilirsiniz ki, olan her şey aşırı bir iyimserlik fazlalığı olarak onun kişiliğini yansıtacaktır. Her iki durumda da tecrübeyi değerlendirerek bir kişiliği gözlemiş oluyorsunuz. Onu yeni ve canlı bir ortamda görüyorsunuz ve biliyorsunuz ki, tecrübesine verdiği anlam, yaşayışını ya zenginleştirecek ya da kısırlaştıracaktır” (Lindeman, 1969, 79).

“Eğitilmiş insanlar bilgiyi tecrübe alanına getirmekle tatmin olurlar. Ve en bilgili insan, eğer bilgisi kendi hayatının canlı bir parçası değilse, yine cahildir. Ama, “Bilgiyi tecrübe haline getir,” demek tamamen doğru değildir; çünkü daha ziyade bilgi tecrübeden doğar. Zeka, tecrübeye eğitsel imkanları gösteren ışıktır. Hayat tecrübedir ve akıllı yaşayış tecrübeyi eğitsel bir macera yapmanın yoludur.”(Lindeman,1969, 80).

“İyi ki halk eğitimi ne giriş, ne de çıkış sınavlarını gerektirmektedir. Yetişkin öğrenciler kurslara gönüllü olarak katılırlar ve öğretim ilgi ölçüsünün altına düşünce ayrılırlar. Öğrendikleri şey, mezuniyete ve diplomaya değil, hayata yaklaşıtır. Öğrenme sürecinin ayakta durması ya da kendi asli değerlerine dayanması bakımından, eğitimin dış görünüşleri ortadan kaldırılmaktadır. (Yoklama yapan, konuyu haftalarca işleyen ve öğrencilerine bir puanın kesri içinde not veren klasik öğretmenler, gönüllü öğrencilerin ilgilerini uyandırma yeteneğinden başka bir temele dayanmadan başarı sağlamak zorunluluğunu duysalardı, bu onlar için bir tecrübe olurdu.) Halk eğitimi konuya bağlılık geleneğinin boyunduruğundan özgür olduğu için onun yapıcıları pedagojik metodun kutsal(!) alanında bile cesaretle deney yapabilirler. Gerçekten, halk eğitimi zekanın kullanılmasında bir nitelik farkı meydana getirecekse, onu destekleyenler başlıca ilgilerini

muhtevaya değil, yöneme göstermekle iyi edeceklerdir” (Lindeman,1969, 84-85).

“Tartışma, organize edilmiş konuşmadır... Tartışma bir yetişkin öğretimi yöntemi olarak kullanılınca öğretmen grup başkanı olur. O, önceden düşündüğü cevabı almadan artık ortaya problemler koyduktan sonra çeşitli tuzaklar kurmaz. O öğrencilerin defterlerinde taşıdıkları cevapları veren bir kahin de değildir. Öğretmen veya başkan; tartışmayı organize etmez, onu organize edilmiş doğrultuda tutar. Düşünceler, olgular ve tecrübeler şeklinde gruba ne getirirse öteki üyelerin katkıları gibi soruşturmaya ve eleştirmeye açık tutulmalıdır” (Lindeman,1969, 88-89).

Temel hizmetleri yapan işçiler, sürekli eğitim ile makinelerin gerektirdiğinin daha ötesinde, bütün kişiliğın ifadesi için yeni olanaklara gereksinim duyacaklardır. Örneğın, boş zamanı verimli kılmayı öğrendikleri ölçüde yetişkinlerin hayatları yaratıcı faaliyetlerle canlandırılmış olacaktır.

Halk eğitiminde, yetişkinlerin öğrenmesinde benimsenmesi gereken en önemli yaklaşım konularla değil, durumlar aracılığıyla olmalıdır. Geleneksel alışılmış eğitimde öğrencinin hazırlanmış bulunan programa uyması istenir. Halk eğitiminde program öğrencinin ihtiyaç ve ilgilerine göre yapılır. Lindeman'a göre yetişkin eğitimi, içinde yetişkinin kendi yaşantısının farkında olduğu ve onu, değerlendirdiği bir süreci ifade eder. Yetişkin eğitime, öğreneceklerinin ileride bir gün işine yarayacağı umudu içinde katılmaz. Tam tersine, günlük yaşantısında onun gelişimini engelleyen sorunların çözümüne katkı sağlayacağını, yaşamını kolaylaştıracağını düşünerek başlar. Bir başka anlatımla her (öğrenen) yetişkin insan kendi işi, eğlencesi, aile hayatı, toplum hayatı vb. bakımdan uyum gerektiren durumların içinde kendini bulur. Halk eğitimi ona göre bu noktada başlar.

Halk eğitiminde en değerli kaynak öğrencinin tecrübesidir. Tecrübe, yetişkin öğrencinin yaşayan ders kitabıdır. Program uygulamalarında (öğrenme-öğretme sürecinde) sınıfta, derslikte, atölyede yetişkin öğrenenin deneyimine öğretmenin bilgisi kadar önem verilir. İyi düşünülmüş yetişkin eğitimi, öğretim ortamlarında yetişkin öğrenenin mi? Öğretmenin mi? daha çok öğreniyor olduğunu kestirmek çoğu kez zordur. Bu karşılıklı çift yönlü öğrenme, katılımcı, demokratik sınıf/ders kurs yönetimini de beraberinde getirir. Bu sağlandığında bireyin grup ortamında demokratikleşmesinin koşulları da gerçekleşmiş olur (Gessner, 1956, s.166'dan aktaran; Knowles, 1996. s. 26).

Lindeman'a göre,Halk eğitiminde otoriter, baskıcı öğretimin yaratıcı düşünmeye engel olan sınavların, katı pedagojik formüllerin yeri yoktur. Çünkü bu özelliklere sahip olan otoriter öğrenme kurumları yetişkin öğrenenleri kolay kolay zihnen harekete geçiremezler.

Halk eğitimi, statik zeka kavramlarına, geleneksel eğitimin standartlaştırılmış kısıtlamalarına ve eğitim olanaklarını bir zihinsel sınıfa tanıyan teoriye meydan okumaktır.

Halk eğitimi, öğrenme için yeni bir güdü ve yeni bir metot bulma girişimidir. Niceliği değil, niteliği ima eder.

Tabiat üzerindeki egemenliğimiz zihni süreçlerle sağlanmaktadır. Bilimsel yöntem bir icat değilse bile, insan zihninin bir keşfidir. Modern dünyada yaşayanlar tabiat bilgisi (bilim) ile kendi düşünceleri arasında uygunluk meydana getirmelidir. Bilimimizi (Doğamızı) ve onun hayatımız üzerindeki gücünü, ancak dayanıklı ve devamlı zihni çaba ile aynı seviyede tutabiliriz. Bir an için durduğumuzda dinamik bilim; anlayışımızın ilerisine geçecektir. Bu nedenle halk eğitimi, egemenlik (iktidar) ile eş anlamlı olan bilginin özümsemesi için zihni canlı tutan vasıtalarından birine hizmet etmek amacını güder. İktidar isteği, davranışımız için çok yönlü bir motivasyondur.

Halk eğitiminin, toplumsal hareketler için yapıcı bir gücü olduğuna Lindeman, işçi eğitiminin sendika üzerinden yapılmasını istemiştir. Ona göre; eğer işçiler endüstriyel yönetime, kapitalist ve işverenlerin benimsemekte oldukları iktidar anlayışından daha iyi bir şey getirmezlerse net kazanç sıfır olacaktır. Bir ekonomik devrimin, endüstride bir tarafın, diğeri üzerinde egemen olması yerine, ortaklaşa iktidar ve işbirlikçi teşebbüs anlayışını yerleştirebilmesi için köklü bir zihniyet değişikliğine ihtiyaç vardır.

Lindeman, iktidarın bir gruptan diğerine geçmesinin bunu sağlayamayacağını, bunun için daha iyi güdüleyiciler, daha keskin zihni kavrayış ve daha iyi isteklerle harekete geçmek gerektiğini, ancak bu sağlandığında işçilerin, ekonomik güçlerin kontrolünü yeni ve yaratıcı bir unsur haline getirebileceklerini ifade etmiştir. Bütün bu nedenlerden dolayı, halk eğitimi hareketinin en gerekli alanı işçilerin eğitimidir. Burada zorlamanın yerine zekanın kullanılması gerekmektedir. Geleceğin sendikası yalnız mücadeleciler değil, yaratıcı bir teşkilat olacaktır, diyerek sendikacılığın geleceğinin yönünü belirtmiştir. Öte yandan bir insanın nasıl özgür olabileceğine ilişkin görüşlerini şöyle sıralamaktadır:

“Bir insan neyin ona boyun eğdirdiğini, onu engellediğini ve bozguna uğrattığını anlamaya başlayınca özgürlüğe doğru ilk adımını atmış olur. Özgürlüğü ne için istediğimizi ve isteğimize neyin engel olduğunu bildiğimiz zaman özgür olmayı öğreniriz” (Lindeman, 1969, 38) Özgürlük bilinçli davranıştır. Psikoterapi uzmanı hastasını tedavi etmez; sadece hastanın kendi kendine iyileşme yöntemlerini öğrenmesine yardım eder.

Bu yöntem; bireyin kendisini tanımasıdır. Diğer bir deyişle; birey olarak, sınırlılıklarımızı ve kapasitemizin genişliğini keşfettiğimiz zaman

özgür oluruz. Özetle; güç ve kapasiteleri kadar, sınırlılıklarını da bilen; tüm kişiliklerinden yararlanabilecek bir yaşayış düzeni arayan; içinde aktif etmenler olduğunu bildikleri değişen bir çevreye göre davranışlarını değiştirmeye yönelik kişiler özgürdürler. Özgürlüğün bu öğelerinden her biri bir zeka derecesine bağlıdır ve eğitimle gerçekleştirilebilir (Lindeman,1969, 41).

Malcolm Knowles, 1973'te yayınladığı ve 1987 baskısının 1996'da Türkçe'ye çevrilen **Yetişkin Öğrenenler: Göz Ardı Edilen Bir Kesim** adlı yapıtında, Lindeman'ın yetişkin eğitimi, "geleneksel eğitim" ile karşılaştıran bir sınıflandırma yaptığını kaydederek, gençlerin de onların gereksinimleri ve ilgileri, yaşam durumları, yaşantıları, benlik algıları ve bireysel farklılıkları dikkate alındığı zaman daha iyi öğrenebileceklerini ima ettiğini belirtmektedir. Lindeman'ın yetişkin öğrenenlere ilişkin olarak sonraki araştırmalarla da desteklenmiş olan ve modern yetişkin eğitimi kuramının temel taşlarını kuran çeşitli anahtar varsayımları beş kategoride tanımladığını belirtmekten Knowles'a göre (1996, s.29) bunlar:

1. *Yetişkinler, öğrenmenin tatmin edeceği gereksinme ve ilgileri yaşıyorlarken öğrenmeye motive olurlar; bu nedenle, bunlar yetişkin öğrenme etkinliklerini düzenleme için uygun başlangıç noktalarıdır.*

2. *Yetişkinlerin öğrenmeye yönelimi yaşam-merkezlidir; bu nedenle, yetişkin öğrenmesini örgütlemenin uygun birimleri yaşam durumlarıdır, konular değil.*

3. *Yaşantı, yetişkinlerin öğrenmesi için en zengin kaynaktır; bu nedenle, yetişkin eğitimi metodolojisinin özünde yaşantı çözümü vardır.*

4. *Yetişkinler, derin bir öz-yönetimli olma gereksinimine sahiptir; bu nedenle öğretmenin rolü onlarla karşılıklı bir araştırma sürecine katılmaktır, bilgisini onlara aktarmak ve sonra onların o bilgiye uyumlarını değerlendirmek değil.*

5. *İnsanlar arasındaki bireysel farklılıklar yaşla artar; bu nedenle, yetişkin eğitiminde biçim, zaman, yer ve öğrenme hızındaki farklılıklar için en uygun düzenlemelerin yapılması gerekir.*

Lindeman'ın Yetişkin Eğitiminin Yöntemleri

Lindeman'ın informal eğitim için önemi farklı düzeylerde ortaya çıkmaktadır. Lindeman yetişkin eğitiminin programının, içerik yerine yönetime ağırlık vermesi gerektiğini belirtmektedir.

Lindeman, öğrencilerin, bir dizi durumları anlayabilme, uygulanabilecek analitik becerilere sahip olmaları gerektiğini, eğitimin belli oluşumlar oluşturmak için, karmaşık bir bütünün parçalarını çözümlenebilmek için, eğitimin bir yöntem olduğunu belirtmiştir.

Bu analitik beceriler tartışma grupları yoluyla geliştirilebilir. O, yetişkinlerin nasıl öğrenebileceklerini, öğrenmelerinin, üstbiliş (metacognitive) becerilerin öğretilmesi ve geliştirilmesinin gerekliliğine inanır. Ayrıca yetişkin eğitiminin, yetişkinlerin karşı karşıya kaldıkları konularla ilgili olarak önemli tercihlerini nasıl yapacaklarını öğrenmelerine yardımcı olması gerektiğini belirtir.

Lindeman, pratiğin gerekliliği ve ahlaki zorunluluklar yoluyla hep yetişkin eğitiminin sosyal bir çaba olduğunu öne sürmüştür. Ona göre yetişkin eğitiminin hedefleri kaçınılmaz bir şekilde sosyal içerikli olmalıydı ve uygulaması demokratik işbirliğine dayalı olmalıydı. Yani, yetişkin eğitimi demokratik katılımın eğitim alanı olmalıydı. Sosyal eylem ve yetişkin eğitimi arasındaki bağlantı, onun şu cümlesinde oldukça açık ifade edilmiştir; “Başarılı bütün yetişkin eğitim grupları er ya da geç sosyal eylem grupları olurlar.”

Lindeman, John Dewey gibi kitapların kullanımına çok önem vermez. Kitapların çok zorlayıcı ve sınırlayıcı olduğunu, yalnızca ikinci el bilgi kaynağı olarak kullanılabileceğini belirtir. Lindeman, yaşantının, yetişkin öğrenenin yaşayan kitabı olduğu; tartışma yönteminin öğrencilerin bilgilerini paylaşma ve yeniden oluşturma yolu olarak kullanılması gerektiği düşüncesindedir.

Lindeman, vatandaşların sosyal eyleme katılmalarının, demokratik toplumun göstergesi olduğunu açıklar. O, bütün başarılı yetişkin eğitim gruplarının sosyal, eylem grupları olması gerektiğini ve otantik, demokratik sosyal eylemlerin yetişkin eğitimiyle geliştirilip ilerletilebileceğini öne sürer. Yetişkin eğitimi, yetişkinlerde kendi tarihleri hakkında bilinç ve çevrenin kültürel olarak oluşturulması bilincini kazandırması gerektiğini vurgular. Yetişkin eğitimi, yetişkinlerin içselleştirdikleri diğer inanç ve beklentilerini eleştirel olarak yansıtmalarına yardım etmelidir.

Lindeman’ın birçok düşüncesi farklı alanlarda yeniden ortaya çıkmıştır. Grup etkileşiminin öneminin anlaşılması, birebir öğrenme yoluyla geleneksel olarak yapılan yetişkin eğitimi gibi olgular küçük grupla öğretime doğru gitmektedir.

Topluluk merkezli programlar, geleneksel programın reddedilmesi gibi uygulamalar aslında yeni öğrenen merkezli dersler ve programı yazmak için öğrencilerin yaşantılarını ele almaktadır. Okuma yazma programları, Avrupa merkezli materyallerden uzaklaşmakta ve yetişkin öğrenenlerin gerçek yaşamlarını yansıtan çok kültürlü kaynaklara yönelmektedir.

Araştırma Birimleri Kaynak Merkezi/Pittsburgh Meditasyon Merkezi/Ulusal Sorunlar İnceleme Merkezi gibi organize gruplar Lindeman'ın sosyal ve demokratik yetişkin eğitimi düşüncelerine dayalı olarak oluşturulmuştur. (NIXON, <http://www.literacy.kent.edu/Oasis/Pubs/0800-1htm> 09.10.2002).

Lindeman Merkezi

Lindeman'ın ölümünün 30. yılında 1983'te kurulan merkezin temel çalışmaları, Chicago'nun toplum kalkınması ve okul reformlarıyla ilgili toplumsal okuma-yazma alanlarına kadar birçok kuruluştaki etkisi ve deneyimi olan alt birimleri etrafında düzenlenmiştir. Bütün bu birimler öğrenenlerce kontrol edilen demokratik eğitim ve öğrenme ilkesine bağlanmışlardır. Ve sosyal, politik, eğitimsel değişim yönünde hedeflerini oluşturmuşlardır.

Merkez, eylem için hem sorunlar hem de stratejilere ilişkin geri bildirimleri ve ortaklaşa planlamayı üstlenebilmeleri için alt kurumlara ortam sunar.

Aynı zamanda bu birimler şehirdeki topluluklarla, merkez program geliştirme işini de yaparlar. Alt birimler toplantı, form, atölye, projeler üzerinde çalışarak merkezin işleyişini daha ileriye götürürler.

Lindeman Merkezinin Hedefleri

Merkezin temel hedefleri;

1. Topluluk yaşamını etkileyen ortak sorunlara yönelen, topluluk içi/şehir çapında eylemci örgütlerle forumlar planlamak ve uygulamak,
2. Demokratik-sosyal değişme için çalışan topluluğa dayalı örgütler ile işbirliği içinde halk eğitimi ve katılımcı araştırmayı beslemek, desteklemek,
3. Değişme için mücadele eden topluluklar ve grupların çalışmalarını desteklemek; eğitimsel, kültürel ve kitle iletişim araçlarının kaynaklarına erişme olanağı vermek,
4. Eğitimciler ve topluluk eylemcileri arasında yerel, bölgesel, ulusal ve uluslararası ağ bağlantıları aracılığıyla halk eğitimi ve katılımcı araştırma anlayış ve uygulamasını yaymak olmak üzere dört madde altında toplanmaktadır ([htt:// nlu.nl.edu/ace/ Lindeman/](http://nlu.nl.edu/ace/Lindeman/) 09.10.2002).

Sonuç

Lindeman'a göre yetişkin eğitimi, otoriter olmayan bir öğrenmede kooperatif bir girişimdir. Temel amacı; deneyimin anlamını keşfetmektir. Lindeman'ın olgun bir öğrenci olarak eğitime geri dönmesi, kurumsal bir kişi olarak çalışması bir çok halk eğitimcisinin yaşamına ve çalışmalarına ayna tutmuştur.

Eduard Lindeman'ın Yetişkin Eğitimine ilişkin görüşleri derslik ve resmi programa bağlı değildir. O, mesleki olmayan idealler, konu yerine durumlar ve halkın yaşantısı ile günlük yaşamın eğitsel olanaklarıyla ilgilenir. Yani eğitim, informal ve işbirliğine dayanır. Bir anlamda bu yönelim Andragojik olarak betimlenir. 1920 yılında Lindeman ile Martha Anderson, andragoji hakkındaki yazılarında andragojinin “yetişkin öğrenmenin gerçek metodu” olduğunu belirttiler (<http://www.infed.org/thinkers/et-lind.htm>.09.10.2002). Bu kavram yetişkin eğitimi alanında en önemli kavramlardan biri oldu. Andragoji teorisi 1970'lerde Malcolm Knowles tarafından daha da geliştirilerek sistematik bir temele oturtuldu.

KAYNAKÇA

- Brookfield. S. (Ed.), (1987a). *Learning Democracy: Eduard Lindeman on Adult Education and Social Change*. Beckenham, Kent: Croom Helm ; <http://ulu.nl.edu/ace/Lindeman/> 09.10.2002)
- Brookfield. S. (1987b). “Eduard Lindeman” *In Twentieth Century Thinkers in Adult Education* (Ed.) By Peter Jarvis Routledge London And New York, 1987.
- Gessner,R. (Ed) (1956). *The Demokratik Man: Selected Writings of Eduard C. Lindeman* Boston:Beacon.
- Knowles, M. (1996) *Yetişkin Öğrenenler : Göz Ardı Edilen Bir Kesim*, (Çev. Serap Ayhan) Ankara: Ankara Üniversitesi Basımevi, (Orijinal Eserin Yayını 1973).
- Leonard, L.E., (1990). *Friendly Rebel : A Personal And Social History of Eduard C. Lindeman*. Adamant, Vermont: Adamant Pres; <http://www.infed.org/thinkers/et-lind.htm>.09.10.2002
- Levine, S. *Eduard Lindeman and His Views of Education*; ; <http://www.infed.org/thinkers/et-lind.htm>.09.10.2002
- Lindeman E. C., (1969). *Halk Eğitiminin Anlamı*, (Çev. Celal Şentürk) Ankara: Halk Eğitimi Genel Müdürlüğü Yayınları, (Orijinal Eserin Yayını, 1926).
- Nixon, S.P., *Leaders in the Field of Adult Education: Eduard C. Lindeman*, <http://www.literacy.kent.edu/Oasis/Pubs/0800-1.htm> 09.10.2002.
- Stewart, D. (1987). *Adult Learning in America: Eduard Lindeman and His Aagennda for Lifelong Education*, Malabar, Florida: Krieger; <http://www.infed.org/thinkers/et-lind.htm>. 09.10.2002
- The Lindeman Center : <http://ulu.nl.edu/ace/Lindeman/> 09.10.2002 .